

JAPANS TEKORT AAN IJZERERTS EN BAUXIET

jaren '30 was gaan opbouwen, nog maar weinig over was. In de loop van '44 werd de staalproductie gehalveerd en in het eerste kwartaal van '45 werd het restant opnieuw met twee-vijfde verminderd. Maar dat was niet alles. Het mocht dan waar zijn dat Japan tot in de eerste helft van '44 voldoende staal had om een kwantitatief aanzienlijke wapenproductie mogelijk te maken, de speciale metalen als kobalt, nikkel, molybdeen, vanadium en chroom welke nodig zijn om staal-alliages van voldoende hardheid te produceren, ontbraken vrijwel geheel en zulks van een vrij vroeg stadium af. De kwaliteit van het Japanse staal daalde van '43 af – in '44 en '45 werden stalen schepen gebouwd welker huidplaten het spoedig begaven. Ook de munitie die toen vervaardigd werd, liet kwalitatief te wensen over.

Aan bauxiet, de grondstof waaruit aluminium vervaardigd wordt (in de oorlog vooral van belang voor de vliegtuigproductie), had Japan ten tijde van Pearl Harbor een voorraad opgebouwd van ruim 250 000 ton. In '42 werd uit een van de eilanden van de Riouw-archipel 275 000 ton bauxiet naar Japan verscheept en in '43 bijna 600 000 ton (in die twee jaren tezamen was bijna 70% van de Japanse bauxiet-invoer uit Nederlands-Indië afkomstig) maar als gevolg van een drastische daling welke zich in september '43 ging aftekenen, bracht men het in '44 nog niet tot 300 000 ton en begin '45 was vrijwel geen transport uit Indië meer mogelijk; het laatste schip met bauxiet uit de Riouw-archipel arriveerde in Japan in april '45. Eind '44 kwam Japans aluminiumproductie die in dat jaar, vergeleken met '43, al met 40% was verminderd, vrijwel tot stilstand. De kwaliteit van het aluminium dat in '44 werd geproduceerd, was niet hoog; talrijke vliegongevallen waren het gevolg. Pogingen om uit aluinaarde, waarvan in de Japanse bodem aanzienlijke hoeveelheden te vinden zijn, aluminium te vervaardigen werden op grote schaal ondernomen maar leverden slechts weinig op.

*

De hoofdfout die Japan maakte, was dat het een oorlog aanging met de Verenigde Staten die zoveel sterker waren, maar bovendien maakte Japan in '42 dezelfde fout als Duitsland in de periode '39-'41. Hitler had de Duitse oorlogsindustrie ingesteld op het voeren van *Blitzkriege*, niet van een langdurige oorlog, en hij gaf in de herfst van '41, toen hij meende de Sowjet-Unie al verslagen te hebben, opdracht de wapenproductie te beperken. Pas nadat het Duitse Zesde Leger bij Stalingrad was vernietigd,